

ENVISIONING TRANSFORMATIVE SOCIAL JUSTICE

แนวทางใหม่เพื่อสร้างสรรค์
ความเป็นธรรมด้วยหลักนิติธรรม

24 JULY 2018

Dusit Thani Hotel
Bangkok, Thailand

DISCUSSION TOPICS

การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเคารพ
กติกาสังคมไทย

Fostering a Culture of Lawfulness:
A Way Forward for Thailand

การเปลี่ยนผ่านวัฒนธรรมเพื่อฟื้นฟู
ผู้ต้องขังกลับคืนสู่สังคม
Culture of Social Reintegration
in Thailand

การสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการ
ทางการเงินอย่างทั่วถึง
ในระบบเศรษฐกิจอนาคต
Financial Inclusion for
a Future Economy

เวทีสาธารณะว่าด้วยหลักนิติธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน
แนวทางใหม่เพื่อสร้างสรรคความเป็นธรรมด้วยหลักนิติธรรม
ENVISIONING TRANSFORMATIVE SOCIAL JUSTICE

อังคารที่ 24 กรกฎาคม 2561 ณ โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร

- 08.30 - 09.30 : ลงทะเบียน ณ ห้องนภาลัยบอลรูม และรับประทานอาหารว่าง
Registration and light refreshments at Napalai Ballroom
- 09.30 - 10.00 : แนะนำหลักสูตรอบรมด้านหลักนิติธรรมและการพัฒนาสำหรับผู้บริหาร
TIJ Executive Program on the Rule of Law and Development:
RoLD
Introduction to TIJ Executive Program on the Rule of Law and
Development : RoLD
- 10.00 - 10.30 : กล่าวเปิดงานหัวข้อ : Opening Remarks
Practices on Innovation to Enhance Social Justice
โดย : By
ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์
ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
Dr. Kittipong Kittayarak
Executive Director, Thailand Institute of Justice

การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเคารพกติกาในสังคมไทย
FOSTERING CULTURE OF LAWFULNESS

- 10.30 - 12.00 : บรรยายพิเศษเรื่อง : Keynote Address
Fostering Culture of Lawfulness: A Way Forward for Thailand
โดย : By
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี ชัยวัฒน์
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Assistant Professor Thaneer Chaiwat
Faculty of Economics, Chulalongkorn University
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวนิชย์
คณบดี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Assistance Professor Dr. Pareena Srivanit
Dean of the Faculty of Law, Chulalongkorn University
นางสาวเอต้า จิรไพศาลกุล
กรรมการผู้จัดการ เทใจดอกคอม
Ms. Ada Chirapaisarnkul
Managing Director, Taejai.com
นายพุทธพงษ์ ปุณณกันต์
กรรมการผู้จัดการ บริษัท อธีนา เอเชีย จำกัด
Mr. Buddhipongse Punnakanta
Managing Director, Atheena Asia Co., Ltd.

12.00 - 13.00 : รับประทานอาหารกลางวัน ณ ห้องอาหาร The Pavilion ชั้น 1
Lunch at The Pavilion, 1st Floor.

การสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง
ในระบบเศรษฐกิจอนาคต
FINANCIAL INCLUSION FOR FUTURE ECONOMY

13.00 - 13.30 : บรรยายพิเศษเรื่อง : Keynote Address
Journey of Alternative Credit Scoring
คุณกุลลรัตน์ สามัคคีนิชัย
Ms. Gulnrat Samakkeenich
CFA Director - Indochina, LenddoEFL

13.30 - 14.30 : เสวนาเรื่อง : Panel Discussion
Financial Inclusion for Future Economy
โดย : By
นายบัญชา มนูญกุลชัย
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
Mr. Buncha Manoonkunchai
Senior Director, Financial Technology Department, Bank of Thailand
นางแพตริเซีย มงคลวนิช
รองอธิบดีกรมสรรพากร
Mrs. Patricia Mongkhonvanit
Principal Advisor on Strategic Tax Administration, Energy Industry
ดร.ยุธนา ศรีสวัสดิ์
Dr. Yutthana Srisawat
Chief Executive Officer, iTAX
นายสุรพล โอกาสเสถียร
ผู้จัดการใหญ่ บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด
Mr. Surapol Opasatien
Chief Executive Officer, National Credit Bureau Co., Ltd.
ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ด้านการวิจัย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา
Dr. Somprawin Manprasert
Chief Economist and Executive Vice President, Bank of Ayudhya Plc.
ดำเนินรายการโดย : Moderator
ดร.พนชิต กิตติปัญญางาม
นายกสมาคม Thailand Tech Startup Association
Dr. Panachit Kittipanyangam
President, Thailand Tech Startup Association

14.30 - 14.50 : รับประทานอาหารว่าง
Coffee Break

การเปลี่ยนผ่านวัฒนธรรมเพื่อฟื้นฟูผู้ต้องขังกลับคืนสู่สังคม CULTURE OF SOCIAL REINTEGRATION IN THAILAND

- 14.50 - 15.20 : **บรรยายพิเศษเรื่อง : Keynote Address**
A Case Study: Singapore's Rehabilitation and Reintegration of Ex-offenders
Mr. Ng Gee Tiong
 Director for Planning and Organizational Development,
 Singapore Corporation of Rehabilitative Enterprises (SCORE)
- 15.20 - 16.20 : **เสวนาเรื่อง : Panel Discussion**
Culture of Social Reintegration in Thailand
 โดย : By
นางสาวเข็มอัปสร สิริสุขะ
 วิชาชีพอิสระและนักบรรณรักษ์สิ่งแวดล้อม
 Ms. Khemupsorn Sirisukha
 Environmental Activist
นางพิมพ์พรรณ ดิศกุล ณ ออยุธยา
 มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์
 Mrs. Pimpan Duskul na Ayudhaya
 Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage
ดร.อายุตม์ สินธพพันธุ์
 รองอธิบดี กรมราชทัณฑ์
 Dr. Ayuth Sintoppant
 Deputy Director General, Department of Corrections
นางสาวชลธิช ชื่นอุระ
 หัวหน้ากลุ่มโครงการ IBR สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
 Ms. Chontit Chuenurah
 Chief of Program on the Implementation of the UN Bangkok Rules,
 Thailand Institute of Justice
 ดำเนินรายการโดย : Moderator
ดร.กฤษฎา บุญชัย
 หน่วยปฏิบัติการวิจัยสังคมฆาตกรร่วมสมัย สถาบันวิจัยสังคม
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 Dr. Kritsada Boonchai
 Social Research Institute, Chulalongkorn University
- 16.20 - 16.30 : **สรุปและกล่าวปิดการเสวนา : Concluding Remarks**
 โดย : By
ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์
 ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
 Dr. Kittipong Kittayarak
 Executive Director, Thailand Institute of Justice

หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
 Please note: Agenda and speakers are subject to change.

แนวทางใหม่เพื่อสร้างสรรคความเป็นธรรมด้วยหลักนิติธรรม ENVISIONING TRANSFORMATIVE SOCIAL JUSTICE

ในปี ค.ศ.2015 ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติลงมติยอมรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals : SDGs 17 ข้อ เป้าหมายดังกล่าวตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “จะไม่มีใครถูกทิ้งไว้เบื้องหลัง” และเน้นย้ำให้เห็นว่าการพัฒนาแบบองค์รวม เป็นสิ่งสำคัญในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จากเป้าหมายทั้ง 17 ข้อดังกล่าว เป้าหมายที่ 16 ยอมรับว่าหลักนิติธรรมเป็นรากฐานและเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ในการเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุเป้าหมายที่จะสนับสนุนให้เกิดหลักนิติธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน ในประเทศไทยนั้น สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ในฐานะสถาบันเครือข่ายแผนงานสหประชาชาติ ด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา Programme Network Institute – PNI ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายบุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิที่มีได้จำกัดอยู่ในวงของนักกฎหมายหรือผู้บังคับใช้กฎหมายเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาอื่นๆ ในฐานะที่เป็นผู้ใช้กฎหมายหรือได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย ด้วยการสร้างเครือข่ายดังกล่าวถือเป็นเวทีแห่งการเรียนรู้หรือแหล่งรวมกลุ่มคนผู้มีเป้าประสงค์ร่วมกันในการส่งเสริมหลักนิติธรรมในแง่มุมต่างๆ ตามความถนัดและพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน เพื่อให้เกิดสังคมที่เป็นธรรมและ ได้รับการพัฒนาในมิติต่างๆ อย่างครอบคลุม

ด้วยเหตุนี้ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย จึงได้ร่วมมือกับ Institute for Global Law and Policy : IGLP แห่งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด จัดให้มีหลักสูตรสำหรับนักบริหารรุ่นใหม่ ด้านหลักนิติธรรมและการพัฒนา Rule of Law and Development Program : RoLD Program ตั้งแต่ปี 2017 เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในปี 2017 เครือข่าย RoLD ได้ริเริ่ม โครงการนำร่อง 3 โครงการ ที่เห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์กับการจัดการเชิงนโยบายและแก้ปัญหาสังคมด้วยแนวทางและกระบวนการใหม่ๆ ดังนี้

กรณีศึกษาจังหวัดน่าน **A case study of Nan Province**

เพื่อการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การส่งเสริมให้คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืนด้วยบทบาทและหน้าที่ที่เหมาะสม จากการศึกษาของกลุ่ม RoLD Fellow พบว่า แนวทางการทรงงานและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริลงในหลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งยึดถือหลักนิติธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหานี้ได้ โดยการทำความเข้าใจและประมวลศาสตร์พระราชออกมาเป็นรายงานเรื่องถอดบทเรียนการใช้หลักนิติธรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของในหลวงรัชกาลที่ 9: ข้อเสนอ 4 ชั้น หลักปฏิบัติเพื่อคนอยู่กับป่าอย่างยั่งยืนในกรณีป่าน่าน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นที่มีปัญหาลักษณะเดียวกันได้ทั่วไป โดยต่อมา ข้อเสนอแนะดังกล่าวได้รับการผลักดันในระดับนโยบาย จนนำไปสู่การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแลรวมทั้งคณะกรรมการดำเนินการพื้นที่ จังหวัดน่าน ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 48/2561 เรื่องการบริหารพื้นที่รูปแบบพิเศษเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน : พื้นที่จังหวัดน่าน และใช้เป็นแนวคิดในการผลักดัน (ร่าง) พระราชบัญญัติป่าชุมชน ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้วในปัจจุบัน

การศึกษาสถานการณ์ความรุนแรงและแนวคิดหนี้ที่เป็นธรรม **The introduction of a fair-debt model**

การศึกษาสถานการณ์ความรุนแรงและแนวคิดหนี้ที่เป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและส่งเสริมให้สังคมเกิดความเป็นธรรมได้อย่างแท้จริง โดยกลุ่ม RoLD Fellow ได้นำเสนอแนวทางการส่งเสริมการเข้าถึงสินเชื่อที่เป็นธรรมของผู้มีรายได้น้อย มุ่งสู่แนวทางการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ทีมบรรณาธิการข่าวของ ThaiPBS ยังได้หยิบยกประเด็นดังกล่าวไปทำสารคดีสั้นในชุดรายการ The Exits เพื่อ สื่อสารให้กับสาธารณะชน รวมไปถึงผู้กำหนดนโยบายในภาครัฐให้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันของสภาพปัญหาดังกล่าว

รวมถึงให้ความสำคัญกับมาตรการแก้ไขปัญหายั่งยืน รวมไปถึงมาตรการเชิงป้องกันที่สร้างความเข้าใจด้านการวางแผนการเงินและความรู้ด้านกฎหมาย Legal and Financial Literacy แก่กลุ่มประชาชนเป้าหมายในวงกว้าง

การศึกษาแนวคิด สนามทดลอง

The adoption of the Regulatory Sandbox Framework

การศึกษาแนวคิด “สนามทดลอง” Regulatory Sandbox สำหรับการจัดการธุรกิจและบริการที่พึ่งพาเทคโนโลยียุคใหม่ในการแข่งขันอย่างมีความยั่งยืน โดยได้ระดมความคิดเพื่อประยุกต์ใช้หลักนิติธรรมในการจัดการเทคโนโลยีก้าวกระโดด เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างอิสระในการสร้างสรรค์นวัตกรรมในขณะที่มีการกำกับดูแลที่เป็นธรรมกับทุกฝ่ายไปพร้อมกัน

เพื่อสืบสานปณิธานในการส่งเสริมให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ผู้ผ่านหลักสูตร RoLD ปี 2018 จะได้ร่วมนำประเด็นสังคมของประเทศไทยมาวิเคราะห์ผ่านมุมมองของหลักนิติธรรมอีกครั้งในเวทีสาธารณะ ว่าด้วยหลักนิติธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ 6 ภายใต้หัวข้อ “แนวทางใหม่เพื่อสร้างสรรค์ความเป็นธรรมด้วยหลักนิติธรรม” TIJ Public Forum on the Rule of Law and Sustainable Development: Envisioning Transformative Social Justice โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอสถานการณ์ปัญหาอย่างเป็นระบบและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสังคมไทยในประเด็นดังต่อไปนี้

**การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเคารพกติกาในสังคมไทย
FOSTERING A CULTURE OF LAWFULNESS:
A WAY FORWARD FOR THAILAND**

หลักนิติธรรม Rule of Law ถูกยอมรับทั้งในระดับภายในประเทศและสหประชาชาติว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะทำให้สังคมเกิดความสงบสุขและเกิดการพัฒนายั่งยืน อย่างไรก็ตามกฎหมายเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะสร้างหลักนิติธรรมให้เกิดขึ้นจริงในสังคมได้ สิ่งที่จะต้องถูกส่งเสริมควบคู่ไปกับกฎหมายนั้น คือ การส่งเสริมให้ “คน” ในสังคมมีวัฒนธรรมที่เคารพกติกา เพราะคนในสังคมจะเคารพกฎหมายหรือไม่ มีได้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตัวบทกฎหมายกำหนดเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับความยินยอมพร้อมใจที่จะเคารพกฎหมายของคนในสังคมด้วย ทว่าความยินยอมพร้อมใจดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ วัฒนธรรมแห่งการเคารพกติกาได้ถูกแทรกซึมอยู่ในสังคมนั้น ในขณะเดียวกัน การมีหลักนิติธรรมที่ดี ก็ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการเคารพกติกาได้ ดังนั้น การส่งเสริมหลักนิติธรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องมุ่งเน้นที่ปัจจัยทางโครงสร้างและสาระของกฎหมาย และปัจจัยมนุษย์ไปพร้อมๆ กัน เพราะทั้งสองสิ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน หากขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไป ย่อมกระทบต่อคุณภาพของการพัฒนา ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในที่สุด

**การเปลี่ยนผ่านวัฒนธรรมเพื่อฟื้นฟูผู้ต้องขังกลับคืนสู่สังคม
CULTURE OF SOCIAL REINTEGRATION IN THAILAND**

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้ต้องขังมากที่สุดประเทศหนึ่งในโลก ซึ่งปัญหานี้ส่วนหนึ่งเกิดจากที่มาตรการการฟื้นฟูและคืนผู้ต้องขังกลับสู่สังคมไม่ได้คำนึงถึงความต้องการและใช้ผู้ต้องขังเป็นศูนย์กลางในการออกแบบนโยบายหากไม่มีกระบวนการแทรกแซงก่อนและหลังการปล่อยตัวผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพที่ทุกภาคส่วนของสังคมให้ความร่วมมือ ย่อมเป็นการยากที่อัตราการกระทำผิดซ้ำในภาพรวมจะลดลง และยังจะส่งผลต่อเนื่องและขยายวงไปถึงสภาวะที่คนในสังคมเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยอันจะเป็นอุปสรรคสำคัญในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น ผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคส่วนอื่นๆ ในสังคมควรต้องยึดถือหลักนิติธรรมและการเคารพหลักสิทธิมนุษยชนในการปฏิบัติภารกิจของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นพัฒนามาตรการการฟื้นฟูและระบบรองรับอดีตผู้ต้องขังให้กลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี โดยมุ่งลดวัฒนธรรมการตีตราผู้เคยต้องโทษ ตลอดจนออกแบบความร่วมมือแบบ Private-Public Partnership (PPP) ที่เน้นย้ำความสำคัญของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในการแก้ไขและให้โอกาสผู้ที่เคยก้าวพลาด โดยหนึ่งในกลไกที่จะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือดังกล่าวคือการสร้างความตระหนักรู้ในสังคมผ่านการสื่อสารที่จะนำเสนอมุมมองเชิงบวกให้เห็นความสำเร็จของอดีตผู้เคยก้าวพลาด เพื่อเปลี่ยนทัศนคติและเชิญชวนให้สังคมได้จับคิดและเปิดโอกาสให้กับคนกลุ่มนี้

การสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึงในระบบเศรษฐกิจอนาคต

FINANCIAL INCLUSION FOR A FUTURE ECONOMY

แนวโน้มของสังคมและเศรษฐกิจในอนาคตที่นับวันเทคโนโลยีหุ่นยนต์และปัญญาประดิษฐ์ได้เข้ามาทดแทนแรงงานมนุษย์มากขึ้นเรื่อยๆ ในหลายกิจกรรมของภาคอุตสาหกรรม ส่งผลให้กลุ่มแรงงานนอกระบบในสังคมมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ปัญหาหนึ่งในการดำเนินชีวิตของผู้คนกลุ่มนี้คือความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินในระบบที่จำกัด เนื่องจากไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะประเมินเครดิตได้ หรือหากประเมินได้ ก็ไม่ได้เครดิตที่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่สมควรจะได้รับ สาเหตุดังกล่าวส่งผลให้คนกลุ่มนี้ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนทางการเงินในระบบได้ และต้องพึ่งพาการกู้เงินจากกลุ่มทุนนอกระบบที่มีดอกเบี้ยสูงและมีความเสี่ยงที่จะถูกติดตามทวงหนี้ที่ผิดกฎหมาย

การมาถึงของเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Digital platform) ที่ทำให้เกิด sharing economy และ e-commerce นอกจากจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงตลาดงานแล้ว ยังเป็นการเพิ่มโอกาสให้แรงงานและผู้ประกอบการนอกระบบมี Digital footprints และมีข้อมูลเพียงพอที่จะนำมาพิจารณาเครดิตที่เหมาะสม ทำให้เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินในระบบได้มากขึ้น จากกรณีศึกษาในหลายประเทศพบว่า การมีระบบการให้คะแนนสินเชื่อแบบ Information-based credit scoring เป็นทางเลือกที่ประสบความสำเร็จในการดึงกลุ่มแรงงานนอกระบบให้เข้าถึงบริการทางการเงินได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น จากทั้งการลดขั้นตอนและการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยรับอนุมัติสินเชื่อจากข้อมูลที่ใช้ได้เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ความท้าทายในการผลักดันเรื่องนี้ คือ การพาแรงงานนอกระบบเข้ามาอยู่ใน Digital platform การมีกฎหมายและนโยบายที่เอื้อให้มีการใช้ข้อมูลเหล่านี้มาทำการประเมินเครดิตได้ ประกอบกับการมีกลไกที่จะให้สถาบันการเงินสามารถที่จะปล่อยกู้ในวงเงินและอัตราดอกเบี้ยที่ดี โดยยังคงรักษาความเสี่ยงไว้ได้ ประเด็นสุดท้าย คือ การที่จะช่วยให้คนกลุ่มนี้เข้ามาอยู่ในระบบภาษีเพราะจุดแข็งของระบบดิจิทัลคือความโปร่งใส การพาคนกลุ่มนี้เข้าสู่ระบบภาษีเท่ากับเป็นการช่วยยืนยันความจริงของข้อมูลเหล่านั้น ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างทั่วถึงได้ในที่สุด

ENVISIONING TRANSFORMATIVE SOCIAL JUSTICE

In 2015, the United Nations General Assembly adopted the 17 Sustainable Development Goals (SDGs), which built on the principle of “leaving no one behind” and emphasized the holistic approach to achieving sustainable development for all. Goal 16 recognizes that the rule of law constitutes the foundation of and is instrumental to the sustainable development of all nations.

In light of Goal 16, the Thailand Institute of Justice (TIJ) as a member of the UN Crime Prevention and Criminal Justice Program Network of Institutes (PNIs) acknowledges the importance of investing in and engaging a broad network of people—not only limited to authorities with law-related backgrounds but also users and people affected by law enforcement—in promoting the rule of law and development in Thailand. The learning platform is designed to bring about like-minded people that share mutual appreciation for the rule of law in all its complexities as an essential determinant of the success of achieving sustained, equitable, and inclusive growth. As such, the first collaborative effort between the TIJ and the Institute for Global Law and Policy (IGLP) at the Harvard Law School, the Rule of Law and Development Program (RoLD Program), was launched in 2017 as a platform that serves as a bridge of knowledge and that links individuals to form a network of change makers.

As one of the showcases in 2017, the RoLD fellows initiated three pilot projects in order to tackle emerging policy problems as follows:

A case study of Nan Province the promotion of effective natural resource management and law enforcement schemes to ensure peaceful cohabitation between humans and forests

The introduction of a fair-debt model to create a more just, inclusive, and equitable society,

The adoption of the *Regulatory Sandbox* framework to establish appropriate legal structures for newly-emerging businesses and technologies.

Sharing the same recognition, the 2018 RoLD Program and its fellows have continued their contribution to society by addressing prevalent social and legal issues in Thailand through the lens of rule of law and justice in order to examine problems and to form policy recommendations that are conducive to change regarding the following topics.

FOSTERING A CULTURE OF LAWFULNESS: A WAY FORWARD FOR THAILAND

It has been acknowledged both at the domestic and international level that rule of law is the fundamental factor in achieving sustainable development goals. The promotion of rule of law, however, should not be limited only to the scope of “law” itself; rather, it needs to be mutually reinforced with the promotion of a “culture of lawfulness.” This is because law can function as a good controlling mechanism only when the people in the society are willing to respect the law. Such willingness, however, occurs only when the culture of lawfulness is ingrained in the society. At the same time, good law plays an important part in establishing good culture. Hence, it could be concluded that the element of law and human factor need to be given equal emphasis in building a framework for the promotion of sustainable development. Rule of law and a culture of lawfulness thus are complementary concepts; the lack of either could destroy the equilibrium of development, which ultimately is the obstacle to achieving SDGs.

CULTURE OF SOCIAL REINTEGRATION IN THAILAND

Currently, Thailand has one of the largest prison populations in the world, which is partly due to unsystematic rehabilitation and reintegration programs that lack an offender-centric approach. Without effective pre- and post-release interventions that seek to engage key actors from every dimension of society, recidivism rates will continue to rise, thereby endangering public safety and impeding sustainable development. From this, long-term commitment with respect to the rule of law and international human rights standards on the part of policymakers and practitioners in Thailand is required to strengthen the voices of vulnerable former inmates and to dispel the social stigma that serves to aggravate their disempowerment, exclusion, and discrimination. Ultimately, this will provide a “second chance” with equal access to basic social infrastructures and livelihood opportunities for these former inmates.

FINANCIAL INCLUSION FOR A FUTURE ECONOMY

According to the Bank of Thailand's 2016 survey, the key impediments faced by Thai households in accessing loan services were (i) poor financial positions/insufficient formal incomes, (ii) lack of confidence in contacting banks due to fear of rejection, and (iii) complicated application processes. Without access to formal loans, many households turn to informal loans offered by loan sharks, who often impose illegal interest rates and conditions and utilize unlawful debt-collection practices. Alternative credit scoring serves to address these impediments by (i) utilizing alternative data to better assess an applicant's creditworthiness, (ii) proved in overseas market to have increased loan application approval rates, and (iii) streamlining the application process. However, the availability of good digital data is crucial to the success of alternative credit scoring. As Thailand is moving towards a digital economy, which will generate an abundance of good digital data footprint, it is important to ensure that no one is left behind.

PRACTICES ON INNOVATION TO ENHANCE SOCIAL JUSTICE

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์

ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
Dr. Kittipong Kittayarak
Executive Director, Thailand Institute of Justice

ดร.กิตติพงษ์ สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท ด้านกฎหมายการค้าและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ จากมหาวิทยาลัยคอร์เนล ประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ในสาขาวิชานิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) และระดับปริญญาเอกในสาขาวิชา นิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ท่านมีประสบการณ์การทำงานด้านกระบวนการยุติธรรมมาอย่างยาวนานและมีบทบาทในการส่งเสริมหลักนิติธรรมและการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมมาโดยตลอด นอกจากนี้ ดร.กิตติพงษ์ เคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงยุติธรรมระหว่างปี พ.ศ. 2551-2557 ก่อนเข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2558

การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการเคารพกติกาในสังคมไทย FOSTERING CULTURE OF LAWFULNESS

บรรยายพิเศษเรื่อง : Keynote Address

Fostering Culture of Lawfulness: A Way Forward for Thailand

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี ชัยวัฒน์

ผู้อำนวยการศูนย์เศรษฐศาสตร์พฤติกรรมและการทดลอง (CBEE)
และประธานหลักสูตรเศรษฐศาสตร์การเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Assistant Professor Thanee Chaiwat
Faculty of Economics, Chulalongkorn University
Director, Center for Behavioral and Experimental Economics (CBEE)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์เศรษฐศาสตร์เชิงทดลองแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Center for Behavioral and Experimental Economics) ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง และผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์

ดร.ธานี มีความสนใจในเศรษฐศาสตร์เชิงสถาบัน (Institutional Economics) และเศรษฐศาสตร์เชิงทดลอง (Experimental Economics) โดยเฉพาะประเด็นทางด้านค่านิยมและวัฒนธรรม งานวิจัยของ ดร.ธานี เกี่ยวข้องกับเรื่องการออกแบบสถาบัน เศรษฐกิจนอก ระบบ คอร์รัปชัน คนไร้บ้าน การค้าบริการทางเพศ การวัดบรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) และ ผลของสื่อกับการโกง เป็นต้น ผลงานวิจัยที่น่าสนใจ อาทิเช่น “วัฒนธรรม สถาบัน และการเติบโตระยะยาว” (2556) “คอร์รัปชันในระบบราชการไทย: การสำรวจทัศนคติ และประสบการณ์ของหัวหน้าครัวเรือน” (2557) และ “โครงการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมจริยธรรม และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบกรณีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของข้าราชการพลเรือน” (2558) เป็นต้น

ดร.ธานี จบการศึกษาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจบการศึกษาระดับปริญญาเอก (Dottorato in Economia Politica) จากมหาวิทยาลัยโบโลญญา (University of Bologna) ประเทศอิตาลี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวนิชย์

คณบดี คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Assistance Professor Dr. Pareena Srivani
Dean of the Faculty of Law, Chulalongkorn University

พศ.ดร.ปาริณา ศรีวนิชย์ สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) และปริญญาโทนิติศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Law) จากมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย (University of Pennsylvania) และมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) และ Doctor of Juridical Science จากมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน แมดิสัน (University of Wisconsin – Madison) ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง คณบดี คณะนิติศาสตร์ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ A-4 สังกัดคณะนิติศาสตร์)

ด้านงานบริการวิชาการ พศ.ดร.ปาริณาเคยเป็นผู้แทนฝ่ายไทยเข้าร่วมการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านกฎหมาย (ASLOM) ครั้งที่ 8 กระทรวงยุติธรรม (พ.ศ. 2545) กรรมการกลั่นกรองกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม (พ.ศ. 2545 – ปัจจุบัน) กรรมการประเมินความเหมาะสมของบุคคลในการร่วมแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาล ประจำปี พ.ศ. 2546 (ทุนบุคคลทั่วไประดับปริญญา) สำนักงาน ก.พ. (พ.ศ. 2546) คณะทำงานศึกษาการกระทำผิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ (สำนักงานหัวหน้านายตำรวจราชสำนักประจำสวนจิตรลดา) (พ.ศ. 2549) กรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองอนามัยการเจริญพันธุ์ (กรมอนามัย) เป็นต้น

พศ. ดร.ปาริณา มีผลงานทางวิชาการ เช่น เอกสารประกอบการสอนวิชากฎหมายธุรกิจ 2 วิชา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา วิชากฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ วิชา Legal Education in Thailand บทความเรื่อง “The Institutionalization of International Environmental Law” เป็นที่ปรึกษาและนักวิจัยโครงการวิจัย เรื่อง “การสืบค้นแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดอายุความทางอาญาในบริบทสังคมไทย” เป็นหัวหน้าโครงการและนักวิจัย เรื่อง “ศึกษาแนวทางพัฒนากฎหมายด้านสวัสดิการสังคมในการคุ้มครองสิทธิประชาชนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล” เป็นหัวหน้าโครงการและนักวิจัย โครงการเรื่อง “กฎหมายเกี่ยวกับการล่อให้กระทำความผิดอาญา: ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยกับกฎหมายนานาชาติ” และหัวหน้าโครงการ เรื่อง “จัดทำฐานข้อมูลกลาง เกี่ยวกับการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์และความมั่นคง” เป็นต้น

นางสาวเอต้า จิรไพศาลกุล

กรรมการผู้จัดการ เทใจดอทคอม
Ms. Ada Chirapaisarnkul
Managing Director, Taejai.com

คุณเอต้า จิรไพศาลกุล สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านเศรษฐศาสตร์ (ภาควิชาภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระดับปริญญาโทด้านนโยบายเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศ จาก Columbia University ประเทศสหรัฐอเมริกา และระดับปริญญาโทด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน จาก University College London ประเทศอังกฤษ และเป็น Global Social Innovation Fellow ของ Rockefeller Foundation และ Global Shaper ของ World Economic Forum ปัจจุบันดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ TaejaiDotcom ซึ่งเป็น platform การบริจาคเพื่อพัฒนาสังคมออนไลน์ (Crowdgiving) แห่งแรกและใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการด้านการสร้างผลลัพธ์ทางสังคม (Head, Social Impact Advisory) ของบริษัท ChangeVentures ที่ให้คำปรึกษากับผู้บริจาครายใหญ่ ครอบคลุมทั้งสิ้นใจงานการกุศล และองค์กรภาคการเงินและเอกชนเพื่อใช้การลงทุนเพื่อสังคมเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนในอดีต นางสาวเอต้า เป็นอาจารย์ด้านการประกอบการสังคม (Social Entrepreneurship) และผู้ร่วมก่อตั้งและผู้อำนวยการคนแรกของศูนย์นวัตกรรมสังคม (G-Lab) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำงานด้านนโยบายเศรษฐกิจและบุกเบิกกลไกภาครัฐในการสนับสนุนเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคม สำนักนายกรัฐมนตรี และเป็นนักกลยุทธ์และวางแผนองค์กร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และ Boston Consulting Group

เอต้าเชื่อว่าสามารถสร้างสังคมไทยที่เป็นธรรมให้เกิดขึ้นได้ภายในช่วงชีวิตของตนเองโดยความสนใจหลักในช่วงสิบปีนี้อยู่ในเรื่องการสร้างโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของประชากรในกลุ่มฐานของพีระมิดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาส และการสร้างเครือข่ายผู้นำรุ่นใหม่จากทุกภาคส่วนที่เข้าใจและใส่ใจต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อเป็นกลไกในการสนับสนุนงานในปัจจุบันและอนาคต

นายพุทธพงษ์ ปุณณกันต์

กรรมการผู้จัดการ บริษัท อธีนา เอเชีย จำกัด
Mr. Buddhipongse Punnakanta
Managing Director, Atheena Asia Co., Ltd.

นายพุทธพงษ์ ปุณณกันต์ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยไอโอไอเอส สหรัฐอเมริกา และระดับปริญญาโท ด้านการบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยยูโรเปียน สวิตเซอร์แลนด์

อดีตดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร และอดีตรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ริเริ่มโครงการเรียนฟรี เรียนดีอย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นการปรับยกระดับมาตรฐานของระบบการศึกษาของเด็กนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทั้ง 436 แห่ง นักเรียนกว่า 300,000 คน ซึ่งเป็นครั้งแรกของประเทศไทยที่มีการทำนโยบายเรียนฟรีของทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเน้นให้นักเรียนมีความสุขพร้อมทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรม ให้สิทธิและโอกาสนักเรียนเท่าเทียมกันกันอย่างไม่มีการเลือกปฏิบัติในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ที่สำคัญการยกระดับการเรียนรู้นักเรียนให้มีคุณภาพเน้นการเรียนรู้อิสระสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง ในระบบเศรษฐกิจอนาคต

FINANCIAL INCLUSION FOR FUTURE ECONOMY

บรรยายพิเศษเรื่อง : Keynote Address

Journey of Alternative Credit Scoring

คุณกุลลรัตน์ สามัคคีนิชัย

CFA Director-Indochina, LenddoEFL
Hong Gulnrat Samakkeenich
Regional Sales Director, LenddoEFL

คุณกุลลรัตน์มีประสบการณ์การทำงานในวงการการเงินมากกว่า 14 ปี โดยดำรงตำแหน่งอาวุโสในธนาคารระหว่างประเทศขนาดใหญ่หลายแห่ง คุณกุลลรัตน์จบการศึกษาปริญญาโทด้านการบริหารธุรกิจและการเงินจากมหาวิทยาลัย San Francisco State และยังเป็น CFA Charter Holder อีกด้วย โดยคุณกุลลรัตน์มีความสนใจเรื่อง Financial Inclusion และยังเป็นอาสาสมัครทำงานในโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องความรู้เรื่องทางการเงิน (Financial Literacy) และการศึกษาของผู้หญิง เช่น At-Risk Women program Junior Achievement และ Weduglobal.org ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศอีกด้วย

คุณกุลลรัตน์เป็นกุญแจสำคัญในการผลักดันและนำพาให้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ของ LenddoEFL ไปสู่กลุ่มตลาดใหม่ที่ขาดการบริการในภูมิภาคอินโดจีน

เสวนาเรื่อง : Panel Discussion

Financial Inclusion for Future Economy

นายบัญชา มนูญกุลชัย

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีทางการเงิน สายนโยบายระบบการชำระเงินและ
เทคโนโลยีทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

Mr. Buncha Manoonkunchai
Senior Director, Financial Technology Department, Bank of Thailand

ปัจจุบันเป็น ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีทางการเงิน รับผิดชอบในการส่งเสริมให้เกิดการนำ Financial Technology มาสร้างนวัตกรรมทางการเงินและการชำระเงินใหม่ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับศักยภาพของผู้ให้บริการทางการเงินของไทยให้ทัดเทียมกับสากล รวมทั้งปรับปรุงกรอบกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการของ FinTech และมีการกำกับดูแลที่เหมาะสม รวมถึงผลักดันให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจใน FinTech และการใช้ FinTech เป็นเครื่องมือสำคัญให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินที่ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น

ด้านนโยบายระบบการชำระเงิน เป็นผู้ร่วมในการยกร่างและผลักดันแผนยุทธศาสตร์ระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment) หน่วยงานจัดทำแผนกลยุทธ์ Payment System Roadmap รวมทั้งผลักดันการใช้ Standardized QR Code ในการชำระเงินและการโอนเงิน การพัฒนา โครงการ National Digital Identity (NDID) และการยกร่าง Payment System Act

ด้านการตรวจสอบธนาคารพาณิชย์เคยเป็นผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รับผิดชอบการตรวจสอบแบบจำลองความเสี่ยงในด้านต่างๆ และการตรวจสอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารพาณิชย์

ด้านการวางนโยบายกำกับดูแลสถาบันการเงิน เคยเป็นผู้ผลักดันแนวนโยบายบริหารความเสี่ยงและการกำกับดูแลสถาบันการเงินในหลายด้านที่สำคัญ เช่น แนวนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต และ ด้านตลาด และแนวนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good governance) และการควบคุมภายใน

นางแพตริเซีย มงคลวนิช

รองอธิบดีกรมสรรพากร
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษา ด้านยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษี (กลุ่มธุรกิจพลังงาน)
Mrs. Patricia Mongkhonvanit
Principal Advisor on Strategic Tax Administration (Energy Industry)
The Revenue Department, Ministry of Finance

คุณแพตริเซียปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมสรรพากร รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษี (กลุ่มธุรกิจพลังงาน) โดยก่อนหน้านี้เคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักวิชาการแผนภาษีและผู้อำนวยการสำนักบริหารการเสียภาษีทางอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับประวัติการศึกษา คุณแพตริเซียสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท Master of Laws (Tax) วิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และรัฐศาสตร์แห่งลอนดอน (London School of Economics and Political Science: LSE) และ Master of Arts in Economics and Special Studies (Development Policy and Public Administration) มหาวิทยาลัยวิสคอนซินเมดิสัน และระดับปริญญาตรี รัฐศาสตร์บัณฑิต (บริหารรัฐกิจ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.ยุธนา ศรีสวัสดิ์

Dr. Yutthana Srisawat
Chief Executive Officer, iTAX

ปัจจุบัน ดร.ยุธนา เป็นอาจารย์ประจำที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม โดย ดร.ยุธนาสำเร็จการศึกษาด้านกฎหมายในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัย Southern Methodist University ประเทศสหรัฐอเมริกา ด้วยทุนพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยสยาม

แนวคิดการพัฒนาระบบ iTAX ได้มาจากการวิจัยทางวิชาการของ ดร.ยุธนา ในระดับปริญญาเอก จากความเชื่อที่ว่า ผู้เสียภาษีคือฮีโร่ตัวจริงของประเทศ ผู้เสียภาษีจึงสมควรได้รับการภาษีที่ง่าย สะดวก และประหยัดที่สุด และเทคโนโลยีคือเครื่องมือที่สามารถทำให้ภาษีกลายเป็นเรื่องง่าย สะดวก และประหยัดที่สุดได้จริง

นายสุพล โอกาสเสถียร

ผู้จัดการใหญ่ บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด
Mr. Surapol Opasatien
Chief Executive Officer, National Credit Bureau Co., Ltd.

นายสุพล โอกาสเสถียร ปัจจุบันทำงานที่บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด หรือเครดิตบูโรในตำแหน่งผู้จัดการใหญ่ โดยมีการถือหลักที่จะผลักดันให้เครดิตบูโรของไทยเติบโต มีมาตรฐานทัดเทียม เครดิตบูโรในต่างประเทศ เป็นประโยชน์สูงสุดต่อระบบสถาบันการเงินของไทย มุ่งเน้นการสื่อสารกับภาคประชาชนให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ที่แท้จริงของเครดิตบูโร รวมถึงการรณรงค์ให้คนไทยยุคใหม่ ให้ใส่ใจกับเรื่องวินัยทางการเงิน และยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนเครดิตบูโรให้เติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

นายสุพล มีความสนใจในเรื่องการแก้ไขปัญหานี้สินประชาชนและภาคครัวเรือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ทำงานที่เครดิตบูโรได้เป็นวิทยากรบรรยายเรื่องการแก้ไขปัญหานี้สิน วินัยทางการเงิน การวางแผนทางการเงินและการออม ให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนหลายหน่วยงาน เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันคุ้มครองเงินฝาก สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ เป็นต้น

นายสุพล มุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือให้ SMEs ไทยมีความเข้มแข็งและเข้าถึงสินเชื่อได้โดยเป็นวิทยากรให้กับสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติสถาบันการบริหารและจิตวิทยา ฯลฯ และยังเป็นผู้เขียนคอลัมน์ "เศรษฐกิจคิดง่ายๆ" ให้กับหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ซึ่งจะเป็นคอลัมน์ที่พูดถึงสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย

นอกจากนี้ นายสุรพล ยังให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่อง FinTech Big Data และ E-KYC เป็นพิเศษ เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจและดำรงชีวิตในยุคปัจจุบันมาก ซึ่งถ้าหากประชาชนชาวไทยไม่เรียนรู้หรือไม่ปรับตัวให้ทันโลกดิจิทัลยุคปัจจุบัน คนไทยก็จะกลายเป็นคนล้าหลัง และก้าวตามคนในสังคมอื่นไม่ทัน ทั้งในด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล และนวัตกรรม

ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ด้านการวิจัย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา
Dr. Somprawin Manprasert
Chief Economist and Executive Vice President,
Bank of Ayudhya Plc.

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง Chief Economist และผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสายงานวิจัย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในด้านประสบการณ์ทำงาน เคยดำรงตำแหน่งรองคณบดี และรองศาสตราจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีประสบการณ์ทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจมหภาค การจัดทำแบบจำลองทางเศรษฐกิจรายภาคการผลิต และทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริษัทการออมของครัวเรือนไทยให้กับหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณและกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น เคยได้รับทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ให้เป็นผู้ประสานงานชุดโครงการวิจัย 'เศรษฐกิจมหภาคและนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศไทย'

จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาโทจาก University of Warwick สหราชอาณาจักร และระดับปริญญาเอกจาก University of Maryland at College Park สหรัฐอเมริกา

ผู้ดำเนินรายการ : Moderator

ดร.พนชิต กิตติปัญญางาม

นายกสมาคม Thailand Tech Startup Association
Dr. Panachit Kittipanyangam
President, Thailand Tech Startup Association

ดร. พนชิต มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาคลุยก์ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อธุรกิจ ดำเนินกลยุทธ์นวัตกรรมทางสินค้าและบริการ รวมถึงการทำตลาดเชิงสร้างสรรค์ และการสร้างกลยุทธ์พันธมิตรทางธุรกิจสำหรับธุรกิจประเภท B2B B2C และ B2B2C โดยหน้าที่หลักของ ดร.พนชิต คือการกำหนดทิศทางและร่างแผนที่นำทาง (roadmap) การขับเคลื่อนนโยบาย และการสร้างแพลตฟอร์มนวัตกรรมให้กับระบบราชการ เช่น Big Data Service , Open Data API เป็นต้น

ในปี 2016 ดร. พนชิต ได้รับรางวัล Startup Leader of The Year จากสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งถือเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอ Thailand Startup White Paper ต่อรัฐบาล เป็นบุคคลสำคัญในการระดมความคิดจาก Startup community ออกมาเป็นมาตรการและการปรับปรุงกฎหมายธุรกิจสำหรับสตาร์ทอัพไทย โดยล่าสุดได้รับเลือกเป็นนายกสมาคม Thailand Tech Startup Association ในปี 2561

การเปลี่ยนผ่านวัฒนธรรมเพื่อฟื้นฟูผู้ต้องขังกลับคืนสู่สังคม CULTURE OF SOCIAL REINTEGRATION IN THAILAND

บรรยายพิเศษเรื่อง : Keynote Address

A Case Study: Singapore's Rehabilitation and Reintegration of Ex-offenders

นาย อิง จี ซอง

ผู้อำนวยการด้านการวางแผนและพัฒนาองค์กร
Singapore Corporation of Rehabilitative Enterprises (SCORE)

นาย อิง จี ซอง เป็นผู้อำนวยการด้านการวางแผนและพัฒนาองค์กร Singapore Corporation of Rehabilitative Enterprises (SCORE) ซึ่งทำหน้าที่ดูแลงานด้านการวางแผนและยุทธศาสตร์ขององค์กร รวมถึงการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการพัฒนาองค์กร นาย อิง มีประสบการณ์ในด้านการฟื้นฟูและการคืนผู้กระทำผิดกลับสู่สังคมมายาวนานกว่า 16 ปี ก่อนหน้านี้เขาได้รับหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านกฎหมายอาญาและผู้กระทำผิดในกระทรวงมหาดไทยของสิงคโปร์ ผู้บัญชาการเรือนจำสิงคโปร์ และผู้ช่วยผู้อำนวยการอาวุโสด้านการวางแผนองค์กรของกรมราชทัณฑ์ สิงคโปร์อีกด้วย

SCORE ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 1976 (พ.ศ. 2519) ภายใต้กระทรวงมหาดไทย มีบทบาทสำคัญในกรมราชทัณฑ์สิงคโปร์ในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้ประเทศผ่านการบำบัดฟื้นฟูเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและให้ความช่วยเหลือหลังการปล่อยตัวแก่ผู้กระทำผิดเพื่อให้มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์แก่สังคม ภายใต้วิสัยทัศน์การสร้างสะพานแห่งความหวังให้กับผู้กระทำผิดและครอบครัว ของพวกเขา SCORE จึงมุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสการจ้างงานและเตรียมความพร้อมของผู้กระทำผิดให้เป็นแรงงานของชาติใน 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การอบรม การฝึกวิชาชีพการช่วยเหลือด้านการจ้างงาน การเสริมสร้างความมีส่วนร่วมของชุมชน ในปี พ.ศ. 2559 ผู้พ้นโทษกว่า 96% ได้รับความช่วยเหลือจาก SCORE และทำงานกับนายจ้างและผู้ประกอบการที่ลงทะเบียนกับ SCORE จำนวนประมาณ 5,000 แห่ง

เสวนาเรื่อง : Panel Discussion

Culture of Social Reintegration in Thailand

นางสาวเข็มอัปสร สิริสุขะ

นักรณรงค์สิ่งแวดล้อม
Ms. Khemupsorn Sirisukha
Environmental Activist

นางสาวเข็มอัปสร สิริสุขะ หรือชื่อจริง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันประกอบอาชีพอิสระและนักรณรงค์สิ่งแวดล้อม อดีตเคยเป็นนักแสดงสังกัดสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 มาเป็นเวลา 20 กว่าปี และยังคงทำงานในวงการบันเทิงอยู่บ้างแต่จะคิดสรรงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับงานด้านสังคมสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ มลพิษภัย และ การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ

ต่อมานางสาวเข็มอัปสร ได้เข้าร่วมเป็นผู้ก่อตั้งกลุ่ม Little Forest Project โดยที่ผ่านมาก็ได้ทำโครงการ Little Help Nepal เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในประเทศเนปาลเป็นเวลา 1 ปีในเรื่องการซ่อมแซมบ้าน มอบปัจจัยสี่ และโรงทานอาหาร โครงการรักทำให้คนตาไม่บอด และโครงการ ปลูกป่า ปลูกคน ปลูกใจ ซึ่งดำเนินการร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ องค์กรอาสาสมัครป่าไม้ (อ.อ.ป.) ราชการท้องถิ่น และชาวบ้านในชุมชน ในเรื่องการปลูกป่า สร้างฝายเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรให้กับชุมชนนั้นๆ และส่งเสริมเรื่องอาชีพ ซึ่งโครงการนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ และก็ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องในพื้นที่อื่นๆ ต่อไปจนถึงทุกวันนี้

นอกจากนี้ นางสาวเข็มอัปสร ยังทำงานเป็นวิทยากรรับเชิญบรรยายเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและดำเนินชีวิต ให้กับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ อีกด้วย

นางพิมพ์พรรณ ดิศกุล ณ ออยุธยา

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์
Mrs. Pimpan Duskul na Ayudhaya
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

คุณพิมพ์พรรณ ดิศกุล ณ ออยุธยา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ เอกภาษา
อังกฤษ โทปริญญา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และระดับปริญญาโท ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศ Fletcher School of Law and Diplomacy มหาวิทยาลัยทัฟส์ (Tufts University)
แมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา เรียนเกี่ยวกับธุรกิจระหว่างประเทศกับสิ่งแวดล้อม โดยหวังว่าจะนำไป
ต่อยอดโครงการดอยตุงได้

คุณพิมพ์พรรณ ร่วมทำงานกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ 16 ปี ซึ่งดำเนินงานด้านการ
พัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยคำนึงถึงมิติเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
และสิ่งแวดล้อม และประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพและฟื้นฟูป่าที่โครงการพัฒนา
ดอยตุง ณ จังหวัดเชียงราย โดยน้อมนำแนวพระราชดำริในการพัฒนารวมถึงหลักคิดทางธุรกิจ
มาใช้ตั้งแต่ต้น เพื่อให้การพัฒนาเป็นส่วนร่วม มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน คุณพิมพ์พรรณ มีความสนใจ
ในเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยการมีศักยภาพและผสมผสานพลังของทุกภาคส่วนมาช่วยกัน
สร้างเศรษฐกิจและสังคมที่สมดุล โครงการพัฒนาดอยตุงฯเป็นตัวอย่างที่พิสูจน์ว่า การยกระดับ
คุณภาพชีวิตของคนกับธรรมชาติทั้งพื้นที่ 150 ตร.กม. ด้วยการใช้นวัตกรรมและเครื่องมือทางธุรกิจ
เป็นไปได้และให้ผลที่แท้จริง วันนี้ ดอยตุงต้องอยู่ให้ได้ในโลกธุรกิจ ซึ่งเรื่องที่ต้องเรียนรู้ คือ ธุรกิจกับ
การพัฒนาที่ไปด้วยกัน

ดร.อายุตม์ สินธพพันธุ์

รองอธิบดี กรมราชทัณฑ์
Dr. Ayuth Sintoppant
Deputy Director General
Department of Corrections, Ministry of Justice

ดร.อายุตม์ สินธพพันธุ์ รับราชการที่กรมราชทัณฑ์มาโดยตลอดตั้งแต่สำเร็จการศึกษา ปัจจุบัน
ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ (ฝ่ายบริหาร) กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งภารกิจ
หลักของกรม คือ ปกป้องคุ้มครองสังคม ด้วยการควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนี และการบำบัด
ฟื้นฟู แก้ไข พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ให้สามารถกลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมได้

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ดร.อายุตม์ พยายามอย่างยิ่งที่จะนำองค์ความรู้ทางวิชาการด้านอาชญา
วิทยาและทัณฑวิทยา มาประยุกต์ผสมผสานสู่การปฏิบัติงานจริงในเรือนจำ โดยมีประสบการณ์การ
ทำหน้าที่ด้านวิชาการและอำนวยการมากมาย ผ่านการเป็นผู้บัญชาการเรือนจำสำคัญๆ มาแล้ว
หลายแห่งเช่น เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำพิเศษธนบุรี เรือนจำ
กลางนครปฐม เป็นต้น อีกทั้ง เคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองแผนงาน ผู้อำนวยการกองการ
เจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาระบบทัณฑวิทยา และผู้อำนวยการสำนักทัณฑวิทยา เป็นต้น

ความสนใจเป็นพิเศษของดร.อายุตม์ ในขณะนี้คือ การนำหลักนิติธรรมมาใช้ในกระบวนการปฏิบัติ
ต่อผู้ต้องขัง โดยวางแผนที่จะมุ่งยกระดับการพัฒนางานราชทัณฑ์ ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
และมาตรฐานสากลต่างๆ เช่น ข้อกำหนดกรุงเทพ และข้อกำหนดแมนเดลา นอกจากนั้นสิ่งที่อยากทำ
ให้สำเร็จในฐานะผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ คือ การพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน ให้มีความเป็นมือ
อาชีพ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความภาคภูมิใจในการทำงานภายหลังรู้ว่าแพงเรือนจำ ซึ่งการดำเนิน
งานเบื้องต้น คือการเอาใจใส่สวัสดิการเจ้าหน้าที่ และมุ่งเน้นสร้างขวัญกำลังใจเพราะ ดร.อายุตม์
สินธพพันธุ์เชื่อมั่นว่า หากเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์มีสภาพการดำรงชีพที่ดี และทำงานด้วยความสุขจะ
เป็นองค์ประกอบหนึ่ง หรือพลังบวกที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้ต้องขังอยากพัฒนาเปลี่ยนแปลงตนเองจน
สามารถกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่มียาก

นางสาวชลธิช ชื่นอุระ

หัวหน้ากลุ่มโครงการ IBR สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
Ms. Chontit Chuenurah
Chief of Program on the Implementation of the UN Bangkok Rules,
Thailand Institute of Justice

นางสาวชลธิช ชื่นอุระ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเคนต์ (University of Kent) และ ปริญญาโทด้านนโยบายทางสังคม (Social Policy) จากมหาวิทยาลัยเซาธัมป์ตัน (Southampton University) สหราชอาณาจักร ในภายหลังได้ทำงานในกระบวนการยุติธรรมและร่วมดำเนินโครงการ Enhancing Life of Females Inmates Project (ELFI) ซึ่งต่อมาได้ถูกผลักดันให้มีการร่างและรับรองข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง หรือข้อกำหนดกรุงเทพ (The Bangkok Rules)

นางสาวชลธิช มีประสบการณ์ด้านระบบยุติธรรมทางอาญาในมิติที่เกี่ยวกับเพศภาวะ โดยเฉพาะการลงโทษผู้กระทำผิด ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าโครงการส่งเสริมการอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพ และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ณ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งมีการกิจหลัก ได้แก่ การศึกษาวิจัยด้านการคุมขังและเพศภาวะ ผู้ต้องขังหญิง การอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพของเรือนจำในภูมิภาคอาเซียน ภูมิภาคของผู้กระทำผิดชายและหญิงในประเทศไทยและประเทศกัมพูชา

นอกจากนี้ นางสาวชลธิช ยังผลักดันโครงการอบรมเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์อาเซียน (Management of Women Prisoners in the ASEAN Region) ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2559

ผู้เป็นรายการ : Moderator

ดร.กฤษฎา บุญชัย

หน่วยปฏิบัติการวิจัยสังคมชาวนาร่วมสมัย
สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Dr. Kritsada Boonchai
Social Research Institute, Chulalongkorn University

ดร. กฤษฎา เป็นนักวิจัยประจำหน่วยปฏิบัติการวิจัยชาวนาร่วมสมัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองเลขาธิการ สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนาและผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อเสนอแนะต่องานวิจัยท้องถิ่น สกสว. ฝ่ายวิจัยท้องถิ่น ทำงานวิชาการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองที่เชื่อมโยงจากระดับโลก สู่ประเทศ และท้องถิ่น อันส่งผลกระทบต่อวิถีดำรงชีพของชุมชนท้องถิ่น กลุ่มชาติพันธุ์ เกษตรกรรายย่อย มีเป้าหมาย เพื่อบ่งชี้การเปลี่ยนแปลงที่ก่อปัญหาและชี้ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่จะสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนให้กับชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ ผ่านการติดตามนโยบาย การเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ สังคมในด้านต่างๆ และมุ่งแสวงหาแนวคิด ทิศทางนโยบายใหม่ๆ ที่จะสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง ฐรูปธรรม เช่น การศึกษาการเปลี่ยนแปลงสังคมชาวนาร่วมสมัย และการศึกษาปัจจัยเชิงโครงสร้างที่กระทบต่อวิถีชีวิต

นอกจากงานวิชาการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนและการพัฒนาสิทธิชุมชนแล้ว ดร. กฤษฎา มีความสนใจด้านสังคมที่มีความหลากหลาย ทั้งเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางนิเวศ สิ่งแวดล้อม สุขภาพเกษตรกรรมยั่งยืน ความมั่นคงอาหาร การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ความเป็นธรรมทางสังคม ความเป็นประชาธิปไตย โดยทั้งหมดมีจุดร่วมอยู่ที่การแสวงหาความรู้ใหม่ และการขับเคลื่อนสังคมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยได้เข้าจัดทำและเข้าร่วมโครงการ การศึกษาวิจัยและร่วมผลักดันร่างกฎหมายป่าชุมชน ตั้งแต่ปี 2537 จนถึงปัจจุบัน การศึกษาและติดตามการพัฒนาระบบความมั่นคงอาหารจากระดับท้องถิ่นสู่ประเทศ ร่วมกับแผนความมั่นคงอาหารที่สนับสนุนโดย สสส. ตั้งแต่ปี 2550-ปัจจุบัน เป็นต้น

ดร. กฤษฎา มีโครงการและกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไปคือ การศึกษาวิจัยการเปลี่ยนแปลงชานาภายใต้หน่วยปฏิบัติการวิจัยชาวนาร่วมสมัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และการศึกษาและขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายป่าไม้ กฎหมายสิทธิชุมชนต่อฐานทรัพยากรกฎหมายเกษตรกรรมยั่งยืน เป็นต้น

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) Thailand Institute of Justice (TIJ)

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) หรือ Thailand Institute of Justice (TIJ) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศด้านการวิจัยและการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประเทศไทยในกรอบความร่วมมือกับสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา เชื่อมโยงแนวคิดตามหลักสากลสู่การปฏิบัติในระดับประเทศ และในภูมิภาคอาเซียน

ภารกิจสำคัญของ TIJ ประการหนึ่ง คือการส่งเสริมให้เกิดการอนุวัติ“ข้อกำหนดกรุงเทพ” หรือข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่ไม่ใช่การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง (UN Bangkok Rules) รวมถึงส่งเสริมมาตรฐานสหประชาชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะด้านเด็กและสตรีในกระบวนการยุติธรรม อีกทั้งยังทำหน้าที่ขับเคลื่อนประเด็นสำคัญต่างๆ ในเวทีระหว่างประเทศ เช่น หลักนิติธรรม การพัฒนา สิทธิมนุษยชน สันติภาพ และความมั่นคง

TIJ ถือเป็นองค์การมหาชนที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล แต่ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับคณะกรรมการบริหารสถาบันฯ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญในหลายแขนง และผู้บริหารองค์กรต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลและกำหนดนโยบาย กรอบยุทธศาสตร์ แผนงานของสถาบันฯ และมีพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงเป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาทิศตติมศักดิ์

Thailand Institute of Justice, or TIJ, was established by the Royal Thai Government in 2011. It aims to promote excellence in research and capacity - building in crime and justice. Building on Thailand's engagement in the UN Commission on crime Prevention and Criminal Justice and the UN Crime Congresses, TIJ serve as a bridge that transports global ideas to local practice, including in enhancing domestic justice reform and the rules-based community within the ASEAN region.

TIJ's primary objectives are to promote the implementation of United Nation Rules for the treatment of Women Prisoners and Non-custodial Measures for Women Offenders (the Bangkok Rules) as well as other relevant UN standards and norm, especially those related to women and children. TIJ also gears its work towards important cross-cutting issue on the UN agenda such as the rule of law, development, human right, peace and security.

TIJ is semi- private organization. It receives funding from the Thai government but is directly accountable to the Board of Directors which consists of experts from different backgrounds and ex-officio member from justice institutions. To formulate or update the policy and strategic frameworks and to oversee the work of TIJ, the Board of Directors benefits from the counsel of the Special Advisory Board currently chaired by Her Royal Highness Princess Bajakitiyabha Mahidol of Thailand.

The promotion of rule of law should not be limited only to the scope of "law" itself; rather, it needs to be mutually reinforced with the promotion of a "culture of lawfulness." This is because law can function as a good controlling mechanism only when the people in the society are willing to respect the law. Such willingness, however, occurs only when the culture of lawfulness is ingrained in the society.